बालगृहांच्या तपासणीकरिता समिती गठीत करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन महिला व बाल विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः बालगृ २०१४/प्र.क्र. ३४/का-८,

नविन प्रशासन भवन, ३ रा मजला, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

तारीख: १३ मे, २०१४

प्रस्तावना:-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम २००० व सुधारित अधिनियम २००६ अंतर्गत राज्यात महिला व बाल विकास विभागाअंतर्गत बालकांच्या शासकीय व स्वयंसेवी निवासी संस्था कार्यरत आहेत. बाल न्याय मंडळ व बाल कल्याण समितीमार्फत संस्थेत प्रवेश दिल्यानंतर प्रवेशितांना संस्थेतील वास्तव्याच्या कालावधीमध्ये अन्न, वस्त्र, निवारा, वैद्यकीय मदत, मनोरंजन, समुपदेशन, शिक्षण व प्रशिक्षणाच्या सुविधा पुरवून त्यांचे पुनर्वसन करण्याचा प्रयत्न केला जातो.

बालकांच्या निवासी संस्थामध्ये प्रवेशितांना बाल न्याय (मुलांची काळजी व सरंक्षण) अिधनियम व नियमानुसार कोणकोणत्या सुविधा देण्यात येतात, त्यामध्ये काय सुधारणा करणे आवश्यक आहे, प्रवेशितांना कोणत्या प्रकारची वागणूक दिली जाते, संस्थेमध्ये / संस्थेबाहेर प्रवेशितांना देण्यात येणारे व्यवसाय प्रशिक्षण यामध्ये कालानुरुप कोणते बदल करावयास हवे, संस्थेमध्ये प्रवेशितांच्या सुरक्षेसाठी कोणत्या सुविधा उपलब्ध आहेत, त्यामध्ये कोणत्या सुधारणा करणे आवश्यक आहे. याबाबत आढावा घेऊन योग्य त्या शिफारशी करण्यासाठी समिती गठीत करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. शासन निर्णय : बालकांच्या निवासी संस्थामध्ये प्रवेशितांना बाल न्याय (मुलांची काळजी व सरंक्षण) अिधनियम व नियमानुसार कोणकोणत्या सुविधा देण्यात येतात, त्यामध्ये काय सुधारणा करणे आवश्यक आहे, प्रवेशितांना कोणत्या प्रकारची वागणूक दिली जाते, संस्थेमध्ये / संस्थेबाहेर प्रवेशितांना देण्यात येणारे व्यवसाय प्रशिक्षण यामध्ये कालानुरुप कोणते बदल करावयास हवे, संस्थेमध्ये प्रवेशितांच्या सुरक्षेसाठी कोणत्या सुविधा उपलब्ध आहेत, त्यामध्ये कोणत्या सुधारणा करणे आवश्यक आहे. याबाबत आढावा घेऊन योग्य त्या शिफारशी करण्यासाठी खालील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	समिती सदस्याचे नांव	पद
٩	मा. श्रीमती शोभाताई फडणवीस	अध्यक्ष
२	मा. श्रीमती नीलमताई गो-हे	सदस्य
3	मा. श्रीमती अलका देसाई	सदस्य

अ.क्र.	समिती सदस्याचे नांव	पद	
8	मा. श्रीमती मिनाक्षी पाटील	सदस्य	
ч	मा. श्रीमती विद्या चव्हाण	सदस्य	
દ્દ	मा. श्रीमती शालिनी ठाकरे	सदस्य	
6	मा. डॉ. शैला म्हात्रे	सदस्य	
स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी			
۷	मा. सुजाता लंबाडे, कोरो साक्षरता समिती, सुमन नगर, बॅजोला	सदस्य	
	काँमोकसमोर शिवसेना शाखेजवळ, सायन ट्रॉम्बे रोड, चेंबुर, मंबुई-७१.		
	पोलीस अधिकारी		
9	श्रीमती शिला साईल, पोलीस उपआयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग,	सदस्य	
	विशेष सुरक्षा विभाग, टिळक नगर ब्रिज, स्वामी नारायण मंदिराजवळ,		
	दादर, मुंबई		
	विभागातील शासकीय अधिकारी		
90	उप आयुक्त (बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय,	सदस्य सचिव	
	महाराष्ट्र राज्य, पुणे		
99	विभागीय उपआयुक्त (संबंधित विभाग), महिला व बाल विकास विभाग	सदस्य	
92	जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी (संबंधित जिल्हा)	सदस्य	
93	बाल हक्क संरक्षण आयोगाचे एक प्रतिनिधी	सदस्य	

२. सदर समितीची कार्यकक्षा संपूर्ण महाराष्ट्र असेल, समिती सुरुवातीला एक बैठक घेऊन विभागाच्या योजनानिहाय कार्यरत असलेल्या बालकांच्या निवासी संस्थांचा आढावा घेईल. जिल्हानिहाय कोणत्या संस्थांची तपासणी करावयाची आहे याबाबत वेळापत्रक तयार करील. सदरचे वेळापत्रक गोपनीय ठेवण्यात येईल. समितीस ज्या जिल्हयात वेळापत्रकानुसार भेट द्यावयाची असेल त्या जिल्हयातील जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांना दौ-याच्या आदल्या दिवशी समितीचे सदस्य सचिव यांचेकडून समिती दौ-यावर येणार असल्याचे कळविण्यात येईल. त्यांनी संबंधित विभागीय उप आयुक्त, महिला व बाल विकास यांना याबाबत अवगत करावयाचे आहे. समितीच्या दौ-यात जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी तसेच संबंधित विभागीय उपआयुक्त, महिला व बाल विकास यांनी उपस्थित रहावयाचे आहे.

संस्था तपासणीच्या वेळी समितीचे मा.अध्यक्ष निर्देश देतील ते मुद्दे संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी नोंद करुन घ्यावयाचे आहेत व त्याअनुषंगाने संस्था तपासणी अहवाल मा.मंत्री (महिला व बाल विकास) यांना सादर करण्यासाठी विभागीय उपआयुक्त यांचेमार्फत समितीचे सदस्य सचिव यांना सादर करावयाचा आहे.

समितीच्या दौ-या दरम्यान ज्या जिल्हयात समितीचा दौरा असेल त्या जिल्हयाच्या जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी समितीची निवास व्यवस्था आणि तद्गुषंगीक इतर व्यवस्था व किमान दोन वाहनांची व्यवस्था करावयाची आहे.

तपासणी नंतरची कार्यवाही:- समितीच्या सदस्य सचिवांकडून समितीने केलेल्या तपासणीचा / भेटीचा अहवाल संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांना पाठविण्यात येईल. त्यांनी अहवालात दर्शविलेल्या त्रुटींचा पूर्तता अहवाल तसेच त्यासाठी काही प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक असल्यास ते प्रस्ताव समितीचे सदस्य सचिव यांचेकडे सादर करावयाचे आहेत. त्यावर कार्यवाही करण्यासाठी समितीची त्रैमासिक सभा आयोजित करण्यात येईल. अशा त्रैमासिक बैठकीत सदरचे अहवाल सादर करण्यात येतील. समितीचे गठन झाल्यानंतर समितीची पहिली बैठक १५ दिवसांत होईल व त्यानंतर समितीचे कामकाज सुरु होईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०५२२१६२८२८९४३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

ब. बा. चव्हाण

शासनाचे उप सचिव

प्रत,

- मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा, विधान भवन, मुंबई
- २. मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
- ३. मा.श्रीमती शोभाताई फडणवीस, विधान परिषद सदस्य
- ४. मा.श्रीमती नीलमताई गोन्हे, विधान परिषद सदस्य
- ५. मा.श्रीमती अलका देसाई, विधान परिषद सदस्य
- ६. मा.श्रीमती मिनाक्षी पाटील, विधान परिषद सदस्य

- ७. मा. श्रीमती विद्या चव्हाण, विधान परिषद सदस्य
- ८. मा. अपर मुख्य सचिव (गृह), मंत्रालय, मुंबई
- ९. मा. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १०. पोलीस आयुक्त, मुंबई / पोलीस आयुक्त (अंमलबजावणी), मुंबई
- ११. श्रीमती शिला साईल, पोलीस उपआयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, विशेष सुरक्षा
- १. विभाग, टिळकनगर ब्रिज, स्वामी नारायण मंदिराजवळ, दादर, मुंबई.
- १२. पोलीस उपमहानिरीक्षक (बाल अत्याचार प्रतिबंध विभाग), मुंबई
- १३. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १४. मा. मंत्री, महिल व बाल विकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १५. मा.राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १६. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, वरळी, मुंबई
- १७. उप आयुक्त (बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- 9८. सर्व विभागीय उप आयुक्त, महिला व बाल विकास (संबंधित जिल्हयातील जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेमार्फत)
- १९. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
- २०. मा.श्रीमती शालिनी ठाकरे, नव समृध्दी टॉवर, स्वामी विवेकानंद रोड, गोरेगांव (प.), मुंबई-६७
- २१. मा. डॉ. शैला म्हात्रे, ५ ,चेतन अपार्टमेंट, देवनार व्हिलेज, देवनार, मुंबई-८८.
- २२. सर्व अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २३. निवड नस्ती/का-८